

Odborářské noviny * Číslo 6 * Ročník XXV * 26. března 2015

Rada SHO zasedala 13. března v duchu organizačních příprav Sněmu SHO...

Dojde také k setkání s ministry, poslanci a starosty

V Havířově proběhlo 13. března jednání Rady SHO za účasti většiny členů tohoto orgánu. Cílem bylo hlavně zajistit řádný průběh sněmu a následné setkání horníků s některými ministry, poslanci, hejtmany, starosty a dalšími zástupci státní správy.

K této akci dojde v 10 hodin 27. března po ukončení sněmu s tím, že se je budeme snažit přesvědčit o tom, že naše požadavky na hornické důchody nejsou ničím výjimečným, ale v celé hornické Evropě běžným nárokem. K této kampani proběhlo setkání našich zástupců - Jaromír Pytlík, Štefan Pintér, Rostislav Palička, Luděk Procházka a Jiří Waloszek s ministrem Andrejem Babišem 17. března a 18. března fárání vedení ČMKOS včele s Josefem Středulou na Dole

cia". Rada SHO k tomu vydala stanovisko, které se staví záporně k propouštění důlních pracovníků z důvodu "racia".

Oblasti BOZP se ve svém vystoupení věnoval svazový inspektor Vladimír Potomák /podrobněji o tom píšeme na jiném místě časopisu/, kdy sdělil poznatky k nedostatkům u důlních svačin a k potřebě zaměstnanců vědět v jaké kategorii rizika práce pracují.

Hovořilo se také o přípravě Sjezdu

▲ Předseda ZO Karviná Jiří Waloszek...

Dílčí úspěch v oblasti hornických důchodů

Minulý týden navštívil náš region ministr financí Andrej Babiš, aby si ujasnil některé problémy našeho kraje. Jedním z nich jsou i hornické důchody a tak se sešel 17. března v ranních hodinách na Darkově s delegací hornických odborářů /Jaromír Pytlík za SHO, Rostislav Palička za Paskov, Štefan Pintér za ČSM, Luděk Procházka za Darkov a Jiří Waloszek za ČSA/. Položil jsem proto několik otázek Jiřímu Waloszkovi.

Jak jednání probíhalo?

Z naší strany jsme přednesli známé argumenty o nesmyslném požadavku, aby horníci pracovali v dole do 65 i více let a nutnost prosadit požadavky z nařízení vlády 363/2009 Sb. i pro ty, kteří podmínky splnili po roce 2008. Ministr přislíbil, že v tomto případě je ochoten přistoupit na zrušení tohoto data. Jedná se přibližně o 70 až 80 havířů.

A co ti horníci, kteří začali fárat až po roce 1992?

V legislativní radě vlády leží návrh nového zákona, který právě tento nárok důlních zaměstnanců řeší. Ministr dokonce připustil fakt, že ve státech s hornickou tradicí podobné nároky horníků vlády schválili. U nás se však jedná o 3,5 tisíce havířů, na které by stát musel ze státního rozpočtu každoročně uvolnit miliardy korun. Přitom řekl, že tato varianta by se musela přesně spočítat a je ochoten o ní v budoucnu jednat. Dokonce v blízké době.

Není to jen taková politická hra?

Určitě alespoň trochu je. Ale pro odbory je důležité pro zaměstnance zajistit důstojné podmínky života pro důchodový věk. Proto budeme v dalších akcích pokračovat, například i po našem sněmu /pozvali jsme ministry, poslance i zástupce samosprávy na setkání s horníky/. **red**

Rok 2018 a hornické důchody

Podle poslední zprávy z Ministerstva práce a sociálních věcí proběhlo v Praze minulý týden jednání, na jehož základě všechny Okresní správy sociálního zabezpečení od České správy sociálního zabezpečení v Praze dostanou v nejbližší době závazný pokyn k výkladu a použití „časové hranice roku 2018“ ve věcech hornických důchodů.

Časová hranice „31.12.2018“, stanovená § 74 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, se výhradně týká možnosti uplatnění nároku na snížení věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod podle předpisů platných před 1. lednem 1996 po odpracování stanovené doby zaměstnání v I. pracovní kategorii a věčně ani časově vůbec nesouvisí s nároky z nařízení vlády č. 363/2009 Sb., o stanovení důchodového věku a přepočtu starobních důchodů některých horníků, kteří začali vykonávat své zaměstnání před rokem 1993. Podle dohody MPSV a OS PHGN bude při nejbližší novele důchodového zákona uvedené časové omezení zrušeno. T.

▲ Snímek z březnového jednání Rady SHO v Havířově...

ČSM. Odbory chtějí prostě veřejnost přesvědčit, že horníci si nárok na dřívější odchod do důchodu zaslouží a přednášejí argumenty pro schválení nového zákona, který jejich požadavky obsahuje.

Dalším důležitým bodem jednání rady bylo schválení návrhu rozpočtu SHO pro rok 2015, který bude přednesen na sněmu.

Tématem jednání bylo rovněž racionalizační opatření, které tento rok probíhá v OKD a představuje snížení stavu zaměstnanců o 1 600 lidí - z toho 800 z dodavatelských firem, 500 jsou přirozené odchody a 300 odejde právě v rámci "ra-

OS PHGN, který se bude konat v roce 2016 a SHO bude mít v jednotlivých komisích své zástupce /Rostislav Palička - organizační komise, Štefan Pintér - komise pro Stanovy a Hospodářský řád, Luděk Procházka a Jiří Waloszek - komise pro Program svazu/.

Rada SHO schválila delegaci Moniky Němcové do Výboru Spolku svaté Barbory, který se zabývá pomocí dětem po hornících, kteří přišli o život při práci v dole.

Nakonec bychom chtěli připomenout, že Sněm SHO se koná již zítra v Domě PZKO ve Stonavě s prezencí účastníků již od 6,30 hodin. r

Vedení ČMKOS navštívilo OKD

Na pozvání SHO a hornického svazu /předseda SHO Jaromír Pytlík a předseda svazu Jan Sáběl/navštívilo vedení ČMKOS /předseda Josef Středula a místopředsedové Radka Sokolová a Vít Samek/18. března OKD, aby získalo přehled o situaci v této firmě a vlastně v celém černouhelném hornictví.

S podporou vedení OKD tak v ranních hodinách došlo k fárání do kapacitního porubu č. 401 200 na Dole ČSM a následné besedě o problematice hornictví. Celou akci ukončilo ve 14 hodin setkání s novináři.

Na něm v úvodu promluvil výkonný ředitel OKD Dale Ekmark, který kladně hodnotil fárání a ukázkou výkonné techniky v akci. Hovořil i o diskusi, kde šlo hlavně o dvě témata:

- budoucnost OKD,
- dřívější odchody horníků do důchodu.

Na jeho slova navázal předseda ČMKOS Josef Středula, který ocenil možnost reálně poznat provoz rubání v podzemí. I když se jednalo o přípravnou směnu, mohli všichni na vlastní kůži pocítit, jak obtížné je pracovní prostředí v dole. Připomněl pak manko všech vlád, které připusti-

▲ Snímek před fáráním na Dole ČSM - zleva Josef Středula (ČMKOS), Petr Kolev (Sondy), Jaromír Pytlík (SHO), Jan Sáběl (OS PHGN)...

ly 21leté období, kdy neexistují pracovní kategorie. Z tohoto důvodu je možnost odchodu do důchodu u dnešní generace až třeba v 75 letech úplným nesmyslem. Politici mají co napravovat. K budoucnosti OKD řekl, že odbory chtějí, aby se firma do budoucna stabilizovala, což ředitel Ekmark potvrdil, včetně podpory odborů při jejich snaze umožnit horníkům odcházet dříve do důchodu. Středula také řekl: "Horníci mají naši podporu a celá konfederace bude stát za jejich snahami. Později budeme chtít podobné výhody i pro ostatní "těžké" profese".

V následné diskusi vystoupil i předseda hornického svazu Jan Sáběl, když připomněl některé skutečnosti - například kratší dobu dožití horníků o 5,8 let. Přitom horníci vlastně sponzorují ostatní občany, když ze svých mezd přispívají více do průběžného důchodového systému a přitom dříve umírají. Dále se novináři ptali na odchod Zdeňka Bakaly z NWR a zvýšenou finanční podporu hornických důchodů od firmy. Ta v současnosti není na pořadu dne, jak sdělil ředitel Ekmark.

Na závěr diskuse pak Josef Středula konstatoval, že nejdříve se budou řešit hornické důchody, když den předtím při návštěvě našeho kraje ministr financí Andrej Babiš přislíbil dílčí ústupky v problematice hornických důchodů.

redakce ZB

Na Úpravně Darkov hodnotili svou činnost

V klubovně seniorů z lokality ČSA se 20. března konala výroční konference ZO Úpravny Darkov. V úvodu jednání promluvil k přítomným výrobní náměstek Jiří Pospíšil, který kladně hodnotil výrobu, když úpravna za první dva měsíce vyprodukovala o 23 tisíc tun uhlí více oproti plánu. Letos by měla zpracovat takřka 3 miliony tun uhlí. Na jeho slova navázal vedoucí provozu Jiří Waclawik a hovořil zejména o oblasti BOZP a motivačních programech.

Za Sdružení hornických odborů vystoupil předseda Jaromír Pytlík, který hovořil o Kolektivní smlouvě vyššího stupně a úpravě tarifů. Konstatoval, že v OKD výrazně poklesly mzdy v tomto roce a situace se bude muset řešit. Dalšími tématy byly hornické důchody, příprava Sněmu SHO a Sjezdu OS PHGN, který se bude konat v roce 2016.

V následné diskusi padly dotazy k soutěži o nejlepší úpravnu a souvisejícími odměnami, které jsou poskytovány individuálně.

Po vystoupení hostů přednesl zprávu o

činnosti místopředseda ZO Pavel Parůžek. Kromě pravidelných zasedání závodního výboru a jednání s vedením o oblasti BOZP jde zejména o společenské akce - Den matek, Den dětí, Mikulášská beseda, nohejbalový turnaj, bowling a pod. Uvedené akce jsou také součástí rozpočtu na rok 2015, který byl přítomnými delegáty schválen. Celé jednání konference pak bylo ukončeno schválením usnesení a společným posezením odborářů.

red

▲ Pavel Parůžek a Věra Kunzová při schvalování programu konference...

Na své pravidelné poradě se 12. března sešla většina závodních inspektorů bezpečnosti práce /ZIBP/z našeho regionu na lokalitě Lazy Důlního závodu 1. Svazoví inspektoři Vladimír Potomák a Ivo Kavka pro ně připravili zajímavý program.

Z pravidelné porady ZIBP

V úvodu jednání vystoupil vedoucí provozu důlně-bezpečnostních služeb a VLH Marek Přibyla, aby podal přítomným informaci o současné těžební situaci i o stavu v oblasti BOZP.

Na jeho vystoupení navázal SIBP Vladimír Potomák, který se věnoval vývoji pracovní úrazovosti a klíčovému ukazatelům BOZP za první dva měsíce letošního roku. Byly zaznamenány tyto hodnoty:

OKD – leden – únor : skut. (r.2014)	
počet úrazů:	28 (34)
počet evidovaných úrazů:	62 (83)
počet smrtelných úrazů:	1 (1)
úrazová četnost:	6,72 (7,71)
úrazová závažnost:	9,84 (8,42)
počet samovznícení:	0 (0)
počet geomechanických jevů s 10 na pátou a vyšší energii:	8 (17)
choroby z povolání:	8 (17)

Dalším bodem programu byly informace z bezpečnostního aktivu u provozního ředitele OKD Pavla Hadravy. Byly projednány některé poznatky z provozu:

- nevhodné používat zkoušené kožené rukavice se zeleným pruhem – pouští barva,
- informace o načítání NPE ve 2. kategorii – neřešené jsou pohyblivé profese, jež jsou v zařazení v kategorii 2a, ale jsou-li po většinu směny na čelbě nebo v porubu s kategorií 2b a více – měl by být prováděn nápočet NPE – toto je vedoucími úseků dle Pravidel OKD nedostatečně prováděno,
- informace zaměstnancům o tom, v jaké kategorii rizika a na jakém kontě pracují je nedostatečná, požadavek uvádět toto na výplatním sáčku nebo v „kiosku“ vedení zatím neakceptovalo,
- není prováděna denní výměna spodního prádla /ponožky, spodky, trenýrky, košile/- pouze na DZ-2,

- bylo projednáno několik stížností na kvalitu a gramáž svačinek,

- kategorizace rizik – byl projednán dopis provoznímu řediteli s připomínkami.

V závěru jednání byly uvedeny poznatky z problematiky BOZP:

- seznámení ZIBP s výsledky kontroly Výboru pro BOZP na DZ-3 ze dne 19.2.2015,

- seznámení s výsledky kontrol evidovaných úrazů z pohledu návratu zaměstnance na své pracoviště po dni úrazu: za II. pololetí bylo v OKD zjištěno 66 případů, kdy měli zaměstnanci řešeno toto období dovolenou, NV, rekondičními pobyty, povrchovými směnami i nemocenskou ne pro pracovní úraz místo, aby byl sepsán pracovní úraz,

- informace o zahájení a chystaném průběhu Generální prověrky ČBÚ na DZ – 2,

- SIBP ověří, zda je vydáno písemné opatření k tomu, aby po každé hlášené nevolnosti bylo provedeno šetření a v dole opět změřeni mikroklimatických podmínek.

Příští porada ZIBP se uskuteční pravděpodobně 14. 4. v Ostravě.

redakce ZB

Co odbory pro jejich prosazení podnikly?

pokračování ze str. 3...

směn, nebo, pokud výkon zaměstnání v hornictví skončil z důvodu dosažení nejvyšší přípustné expozice, odpracovaly před 1. lednem 2009 v zaměstnání v hornictví celkem aspoň 3 081 směn, popřípadě, jde-li o zaměstnání v hornictví v uranových dolech, 1 981 směn (počet těchto odpracovaných směn za dobu před 1. lednem 1993 se zjistí tak, že počet kalendářních dnů zaměstnání v hornictví se vynásobí koeficientem 0,6 a zaokrouhlí směrem nahoru; za dobu po 31. prosinci 1992 se za odpracovanou směnu považuje každá směna, v níž bylo takové zaměstnání vykonáváno po převážnou část) a nesplnily podmínky uvedené v zákoně č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném ke dni 31. prosince 1995, pro stanovení důchodového věku 55 let. Při splnění těchto podmínek činí důchodový věk o 5 let méně, než činí důchodový věk podle obecných předpisů. Pokud však taková osoba splnila podmínky pro stanovení důchodového věku podle § 174 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném ke dni 31. prosince 1995 (odpracovala v zaměstnání v hornictví více než 11 let (7,5 let v uranu) ale méně než 15 let (10 let v uranu) a zaměstnání trvalo k uvedenému dni, důchodový věk činí 55 let a 6 měsíců. Výpočet tohoto nového typu starobního (hornického) důchodu je stejný, tedy příznivější, jako u všech hornických důchodů. Účinnost nařízení vlády není nijak časově omezena.

Následně bylo svazem uvedené nařízení vlády projednáno Grémiem právníků, Sociálně zdravotní komisí, při opětovném využití odborníků MPSV a ČSSZ. Svaz vydal komentované nařízení vlády a zorganizoval semináře ve všech hornických regionech tak, aby hornická veřejnost byla podrobně informována.

Požadavkem svazu na úpravu (snížení) důchodového věku horníků, kteří nastoupili do zaměstnání v hornictví po zrušení kategorií (počínaje 1. lednem 1993) se průběžně zabývala zmíněná pracovní komise MPSV, při příslibu řešení, pokud srovnávací studie o zdravotním stavu horníků a obecné populace prokáže důvodnost požadavku. Další postup při přípravě studie se však zastavil v souvislosti s možností získání příslušných údajů při problému s ochranou osobních údajů.

V rámci legislativního řešení důchodové reformy v průběhu roku 2011 uplatnil svaz opětovně požadavek s tím, že by v rámci I. pilíře (státní, průběžný) mohl být upraven předčasný odchod do důchodu po určité době výkonu zaměstnání v hornictví, s kompenzací z III. pilíře (doplňkové penzijní spoření), když stávající penzijní připojištění bude doplněno novým typem s podstatně zvýšenou účastí zaměstnavatele. Politickou podporu svaz opětovně nezískal, nicméně princip řešení byl využit pro následně zákonné řešení tzv. předdůchodu, kdy od 1. ledna 2013 lze nově předčasně odejít do starobního důchodu, bez toho, že by následně starobní důchod byl zkrácen. V době předdůchodu budou náležet dávky z vlastních úspor uložených ve třetím důchodovém pilíři. Pokud bude chtít odejít do předdůchodu, musí mít každý měsíc v předdůchodu minimálně třetinu průměrné mzdy - v roce 2013 se jedná o částku 7.354 Kč. Odejít do předdůchodu bude moci už 5 let před dosažením důchodového věku, předdůchod musí trvat minimálně 2

roky. Při odchodu do předdůchodu o dva roky bude muset mít našetřeno alespoň 176.500 Kč. Při odchodu o pět let to bude minimálně 441.240 Kč. Tyto peníze bude muset mít naspořeny v reformovaném třetím důchodovém pilíři (do konce roku 2012 šlo o běžné penzijní připojištění).

Bez ohledu na tuto novou právní úpravu svaz na svém požadavku řešit důchodový věk současných horníků v rámci I. pilíře dále trvá.

Svaz se však průběžně zabýval i aktivní pomocí bývalým horníkům při využívání institutu odstranění tvrdosti v sociálním zabezpečení, tedy v případech, kdy nabyta splněna některá podmínka nutná pro přiznání důchodu. Vedle osobní pomoci v individuálních případech, vyjednal svaz i obecná řešení k odstranění tvrdosti s následným přiznáním starobního důchodu, pro příklad, v roce 1994 pro skupinu cca 40 bývalých zaměstnanců úpraven uranu, v letech 2006 a 2008 pro bývalé horníky, kteří nemohli splnit stanovené podmínky z kvalifikovaných důvodů.

Svaz se průběžně zabýval i sociálními záležitostmi, zejména čelil stálým tlakům v podstatě každé vlády, zrušit speciální hornické předpisy. V případě zákonů č.62/1983 Sb., o věrnostním přídatku horníků, zákona č.98/1987 Sb., o zvláštním příspěvku horníkům, ve znění zákona č.160/1989 Sb., nařízení vlády ČSSR č.67/1983 Sb., kterým se provádí zákon o věrnostním přídatku horníků, se podařilo tuto úpravu zachovat, což se však nepodařilo u vyhlášky č.19/1991 Sb., o pracovním uplatnění a hmotném zabezpečení pracovníků v hornictví dlouhodobě nepříznivých k dosavadní práci, která byla v roce 2003 zrušena. Následně kroky svazu, včetně ústavní stížnosti ke zvratu nevedly. Nicméně, při projednávání návrhů nového zákoníku práce (zákon č. 262/2006 Sb.), se svazu podařilo do úpravy převedení na jinou práci (§ 41 odst. 1 písm. b)), výpovědi dané zaměstnavatelem (§ 52 písm. d)), odstupného (§67 odst. 2) a mzdy nebo platu při výkonu jiné práce (§ 139 odst. 1 písm. a)) zahrnout i podstatné nároky ze zrušení vyhlášky, a to nárok na odstupné ve výši 12 ti násobku průměrného výdělku u výpovědi, či nároku na doplatek do průměrného výdělku při převedení na jinou práci. Navíc tato stávající úprava přísluší pro všechny zaměstnance.

Co uvést závěrem? Na otázku položenou v titulku mohou odpovědět pouze ti, pro které je činnost svazu určena, tedy jeho členská organizace, ale zejména jejich členská základna.

Za každou z předchozích vět se skrývá ohromné množství práce, stovky hodin jednání funkcionářů i zaměstnanců svazu jak v rovině politické tak odborní, referentské. Mnohdy se jednalo o velmi citlivé záležitosti, svaz vždy v tomto směru ctěl zásadu – méně mluvit, více dělat. Pro organizační strukturu svazu (rada, sněm, sjezd, členská organizace), a prostřednictvím nich i hornickou veřejnost, byl, jak bylo uvedeno na počátku, zpracováván materiál PRIORITY SVAZU, kde byly zachyceny podrobnosti všech těchto činností svazu.

Činnost hornického svazu však neskončila červnem 2013 a pokračovala dalšími jednáními a akcemi. Niž je uveden jejich výčet:

- 17. září 2013 demonstrace v Ostravě za zachování pracovních míst a slušnou mzdu včetně hornických důchodů,

- 4. března 2014 - jednání OS PHGN s ministryní Michaelou Tominovou, Bohuslavem Sobotkou a Janem Mládkem - úprava nařízení vlády a

odchody "těžkých profesí" do důchodu,

- 6. a 13. března 2014 - nejprve se uskutečnilo jednání na Dole Lazy s ministrem průmyslu a obchodu Janem Mládkem za přítomnosti ředitelů OKD, a.s., hejtmána moravskoslezského kraje a zástupců Sdružení hornických odborů. O týden později se sešli zástupci Sdružení hornických odborů s předsedou vlády Bohuslavem Sobotkou v prostorách hejtmanství v Ostravě,

- 18. července 2014 - uskutečnilo se jednání na základě písemné žádosti hornických odborů jednání s premiérem Bohuslavem Sobotkou (ČSSD) a ministrem průmyslu a obchodu Janem Mládkem (ČSSD).

- 30. července 2014 - proběhlo v Praze jednání s ministrem financí Andrejem Babišem. Za stranu odborů byl přítomen Jan Sáběl, předseda OS PHGN, Jaromír Franta, místopředseda OS PHGN, a Jaromír Pytlík, místopředseda OS PHGN, předseda SHO a Mgr. Markéta Marinková, právník OS PHGN,

- 12. listopadu 2014 - předseda Jan Sáběl odeslal dopis ministru Andreji Babišovi k řešení hornických důchodů,

- 29. ledna 2015 - demonstrace v Praze - limity těžby a hornické důchody,

- 19. února 2015 - jednání na Paskově s poslankyní Pavlínou Nytrovou, po jednání s poslankyní odjel předseda SHO na setkání s místopředsedou vlády Pavlem Bělobrádkem na Důl Lazy k hornickým důchodům,

- 6. března 2015 - jednání s ministrem Janem Mládkem na Darkově - důchody a OKD,

- 17. března 2015 - jednání s ministrem Andrejem Babišem k hornickým důchodům,

- 18. března 2015 - jednání a faráni s vedením ČMKOS - situace OKD a důchody. **redakce ZB**

Nezaměstnanost se v únoru v MSK mírně snížila

Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání v Moravskoslezském kraji (MSK) ke konci února t. r. oproti předchozímu měsíci poklesl o 716 na dohromady 84 465. Zároveň se také snížil o 0,2 p. b. i podíl nezaměstnaných osob. Počet nahlášených volných pracovních míst vzrostl o 739 na celkem 6 362.

Ke konci února letošního roku se na kontaktních pracovištích krajské pobočky ÚP ČR v MSK evidovalo souhrnně 39 750 žen a jejich podíl na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání byl 47,1 %. Osob se zdravotním postižením (OZP) bylo registrováno 8 896, tj. 10,5 % z celkového počtu uchazečů o zaměstnání. Absolventů škol všech stupňů vzdělání a mladistvých bylo na kontaktních pracovištích 3 911 a jejich celkový absolutní počet (+124 osob) i podíl na celkové nezaměstnanosti (+0,2 p. b.) se oproti předchozímu měsíci zvýšil.

K 28.02.2015 mělo nárok na podporu v nezaměstnanosti (i při rekvalifikaci) 15 439, tj. 18,3 % uchazečů o zaměstnání v našem kraji.

V databázích ÚP ČR, Krajské pobočky v Ostravě bylo k 28.02.2015 registrováno souhrnně 6 362 volných pracovních míst, přičemž jich bylo více jak v porovnání s předchozím měsícem (+739 míst), tak meziročně (+3 329). Na jedno volné pracovní místo připadalo v průměru 13,3 uchazeče, z toho nejvíce v okrese Bruntál (38,8) a Karviná (30,8).

Z materiálů ÚP ČR, pobočka Ostrava. **red**